

नदवस्थे तु पालकम् । धारयन्निष्टसम्पत्त्यै पूजनीयो
विचक्षणैः ।

१२ विष्णुस्य “तृतीयः कथ्यते चायं रात्रिजो द्विष्णाभिधः ।
तप्तवासीकराभिधः कण्ठनीलारुणांशुकः । दक्षिणे
प्रथमे पद्मं हेमजज्ञातिशोभनम् । द्वितीये तु करे वीणां
वामोर्ध्वे वीजपूरकम् । दधानः सर्वसम्पत्तिस्तथायुः-
श्रीविष्टयै” ।

१३ श्रावणस्य “श्रावणाख्यस्तत्सुर्यो नीलवर्णोऽर्ककुण्डलः ।
नीलारुणांशुकोमेतः कण्ठनीलाब्जमालिकः । दक्षिणादौ
करे खड्गं द्वितीये चैव पङ्कजम् । वल्लकीमूर्ध्नि वामे
पालकमधःस्थिते । दधानः पूजनीयोऽयं ज्ञानविज्ञान-
सिद्धये” ।

१४ वायोः “सृष्टीः कथ्यते चायो वायुसंज्ञस्तु पञ्चमः । हरि-
हरो जवाकणैः श्वेतवस्त्रो महाबलः । कीरमाकर्षादिमे
हस्ते द्वितीये तु ध्वजं ग्रथे । वामोर्ध्वे करे शीरं
द्वितीये पालसादधत्” ।

१५ अग्नेः “अग्निसंज्ञस्ततः षष्ठो जवाकुसुमसंज्ञितः । कण्ठ-
नीलांशुकोमेतः शिखारुद्राक्षसंयुतः । दक्षिणादौ करे
पालं द्वितीये शक्तिमेव च । वामादिमे करे कीरं
द्वितीये शीरमेव च । दधानः कीर्तये भुक्त्यै विज-
यायुःप्रदयै” ।

१६ इन्द्रस्य “अधुना कथ्यते वल्ल ! इन्द्राख्यस्तु सप्तमः ।
नीलवर्णोऽपदंष्ट्रस्तु नीलशुभ्राक्षणांशुकः । दक्षिणादौ
करे पद्मं द्वितीये तु त्रिशूलकम् । खट्वाङ्गसुतरे वामे
पालमधःस्थिते । दधद्द्वैरविघाताय पूजनीयस्तु
साधकैः ।

१७ धातुः “धाता चैवाष्टमः पीतवर्णः पाटलभांशुकः । कर्ण-
स्फाटिकसौर्यकुण्डलः कम्बुकम्बरः । प्रसीमाकर्षादिमे
हस्ते द्वितीये चैव विष्टरम् । वामादिमे करे दण्डं
द्वितीये स्वर्णकुण्डलम् । दधानः प्रीतये भुक्त्यै विज-
याय सुखाय च” ।

१८ सौम्यस्य “नवमः सौम्यनामाय शुभ्रवर्णो विशालवृक्षः । पीत-
वस्त्रो महातेजा मुक्तासर्वाङ्गभूषणः । आदिमे दक्षिणे
शङ्खं द्वितीये चैव पङ्कजम् । वामादिमे करे पालं
द्वितीये शीरमेव च । दधानस्तुष्टये भुक्त्यै पूजनीयस्तु
शक्तिदः” ।

१९ ब्रह्मस्य “दशमश्चायं विज्ञेयो सृष्टीं ब्रह्मसंज्ञकः । पीत-
वर्णः शुक्लवस्त्रो जटासुकुटसंयुतः । कण्ठरुद्राक्षमालोऽयं

मालपाण्डुरचन्दनः । सुवर्णकुण्डलोमेतः काटसूतो-
त्तरीयवान् । अलक्षितं यमादिस्थे द्वितीये चैव
पङ्कजम् । वामोर्ध्वे तु क्षुवं हस्ते पुस्तकनदधःकरे ।
दधत् सौवर्णमुक्तानां वामाय विजयाय च” ।

२० वाक्पतेः “एकादशोऽधुना ज्ञेयो वाक्पतिर्नाम नामतः ।
सुवर्णवर्ण एवायं कण्ठशुभ्रांशुकान्वितः । कुण्डलोमाकर्षा-
दिहस्ते तु द्वितीये शीरमेव च । वामादिमे करे कीरं
द्वितीये नीरजं दधत् । प्रजालाभकरश्चैव कार्यनिष्पत्ति-
साधकः” ।

२१ पौष्णस्य “द्वादशश्चायं विज्ञेयो पौष्णनामा सुलोहितः । पीत-
वस्त्रो जटामौलिर्निपुष्पजतस्तुतिः । तन्दिनः शेष-
वीती च नीलकीलकपाण्डुरः । दक्षादिमे करे वीज
पूरकं शुभ्रवर्णकम् । द्वितीये वारिजं पाणौ पालं
वामादिमे करे । सन्दंशन्तु द्वितीयेऽयं धारयन् वैरि-
तापदः” ।

२२ वैकुण्ठस्य “त्रयोदशश्चायं वैकुण्ठाख्यस्तुतयोदशः । पाट-
लान्नशुभ्रोऽयं कण्ठान्नाक्षयणकः । अलिवर्णस्तु
केशान्ते कुण्डलानेकरत्नजः । दक्षिणादौ करे पुष्पी-
मम्बुजन्तु द्वितीयके । केकिपिच्छन्तु वामादौ द्वितीये
चातपत्रकम् । दधानः कीर्तये भुक्त्यै पूजनीयः सिता-
म्बुजैः” ।

२३ सनीरणस्य “चतुर्दशोऽधुना ज्ञेयो नामतस्तु समीरणः ।
जलनीलनिभश्चैव शुभमारकतट्टातिः । पीतनीलारुण
प्रानवसनः क्षिप्रलोचनः । तालपत्रं यमादिस्थे द्वितीये
नीलनीरजम् । वामादिमे करे पालं द्वितीये नीलरुक्म-
जम् । दधानो यत्त्वनो भूयै बालवृद्धेः सुखाय च” ।

२४ नैर्ऋतस्य “अथ पञ्चदशो ज्ञेयो सृष्टीं नैर्ऋतोऽख्यः ।
मेघकामलिनेत्यस्तु दंष्ट्रावान् वसनारुणः । स्वर्ण-
नीलभूषाढ्यः शोणालितलकान्वितः । आदिमे दक्षिणे
बाणं द्वितीये कमलं करे । वामादिस्थे धनुर्हस्ते द्वितीये
चैव वारिजम् । दधद्भक्त्यै सुभोगाय बलाय विज-
याय च” ।

२५ अहोरात्रस्य “एते निशाचराः ख्याता सृष्टीः सकलास्तव ।
अहोरात्राभिधश्चायं कण्ठपीवादिमूर्धजः । कण्ठपादा-
न्नशुभ्रोऽयं हिमजो दीर्घगोषिकः । सार्द्धं चन्द्रजटा-
मौलिः पिङ्गलश्च सुलोचनः । नृसुखमालिकोमेतः
कण्ठशुभ्रांशुकान्वितः । अर्कं दक्षे दधानोऽयं वामे चैव
विधुन्तुदम् । इष्टार्पणं प्रसिद्धार्थं पूजनीयो मनीषिभिः” ।